

הודעת הסמים המסוכנים (תיקון התוספת הראשונה), התש"פ-2020

בתוקף סמכותי לפי סעיף 41 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973¹ (להלן – הפקודה), ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות אני מודיע לאמור:

1. תיקון התוספת הראשונה
בתוספת הראשונה לפקודה בסימן הראשון, במקום הגדרת "קנבוס" יבוא –
"קנבוס" אחד מאלה:

(א) כל צמח מהסוג קנבוס (Cannabis), כל חלק ממנו וכל תוצר המופק ממנו ולמעט צמח, חלק או תוצר כאמור שריכוז הדלתה-טטראהידרו-קאנאבינולים (THC) שבו מתחת ל-0.3%;

(ב) כל חלק מהסוג קנבוס (Cannabis), שנועד לצורך ריבוי הצמח ובכלל זה זרעים, שורשים או ייחורים אף אם ריכוז הדלתה-טטראהידרו-קאנאבינולים (THC) שבהם מתחת ל-0.3% ולמעט חומרי ריבויי כאמור שנועדו לצורך גידול צמח אשר ריכוז הדלתה-טטראהידרו-קאנאבינולים (THC) שבו מתחת ל-0.3%.

2. תחילה תחילת הודעה זו.....

התש"פ (2020) (חמ 661-3-1 ת1)

שר הבריאות

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 27 עמ' 526; ס"ח תשלי"ט עמ' 134.

דברי הסבר

צמח הקנביס מוגדר כסם מסוכן על פי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 (להלן – "הפקודה").

"סם מסוכן" מוגדר בפקודה כ: "חומר מן המפורטים בתוספת הראשונה לרבות כל מלח שלו, וכל כל תכשיר, תרכובת, תערובת או תמיסה של חומר כאמור ומלחיהם".

צמח הקנבוס (להלן – קנביס) הוא חומר שכזה ומופיע בחלק א' לתוספת לפקודה שם הוא מוגדר ברישא התוספת כך:

"קנבוס" - כל צמח מהסוג קנבוס (Cannabis) וכל חלק ממנו, לרבות שרשיו אך למעט שמן המופק מזרעיו. (תיקון – 2001).

בחלק א' לתוספת מופיע הקנביס בפריט 1 (ולהשלמת התמונה בפריט 2 מופיע גם "שרף של קנבוס").

בצמח שלל חומרים, אך נהוג להתייחס לשני חומרים מרכזיים דלתה-טטראהידרו-קאנאבינולים – THC שהינו חומר פסיכואקטיבי ו CBD חומר שנחשב "לא מזיק" אך ככל הנראה בעל תכונות תרפויטיות שונות.

משמעות הגדרה זו, היא שכל המופק מהצמח, למעט שמן המופק מזרעיו, בוודאי מיצויי הצמח, יחשב סם מסוכן וכך גם נפסק בעת"מ 44961-09-18. יובהר, כי כל שימוש בצמח או תוצריו, ובכלל זה למטרות רפואיות, דורש רישיון מאת המנהל לפי סעיפים 6 ו-7 לפקודה.

צמח הקנביס אינו רשום כתכשיר ("תרופה") ויעילותו וביטוחו בשימוש למטרות רפואיות טרם הוכחו. עם זאת, הולכות ומצטברות עדויות לכך שקנביס עשוי לסייע לחולים הסובלים ממצבים רפואיים מסוימים ולהקל על סבלם. על כן, בשנים האחרונות פעל משרד הבריאות כדי לאפשר התפתחות בתחום וכיום יש עשרות אלפי בעלי רישיונות לשימוש במוצרים שהופקו מסם מסוכן זה למטרות רפואיות.

ישנם מוצרים המופקים מהצמח, בארץ ובעולם, אשר ריכוז ה-THC שבו נמוך וניתן גם לייצר מוצרים עם ריכוז שולי בלבד של THC ועם ריכוזים שונים של החומר CBD אשר כאמור לשעצמו ככל הנראה בעל תכונות תרפויטיות. מטופלים בארץ המעוניינים להשתמש במוצרים אלה, בכלל זה לייבא אותם מאירופה, שם הם ניתנים לרכישה חוקית כמוצרים שונים שאינם מסווגים כסם מסוכן, מנועים מכך בשל המחסום החוקי בארץ.

בנוסף בעולם מיוצרים מוצרים נוספים מצמח הקנביס אשר ריכוז ה-THC שבהם נמוך, בין מוצרים המשמשים לטיפול או בריאות ובין מוצרים אחרים כגון קוסמטיקה, מזון ועוד ואף טקסטיל.

כמו כן קיימים זני צמח הקנביס אשר ריכוז ה-THC בהם נמוך ואשר משמשים לייצור שלל מוצרים.

החרגה המוצעת תאפשר הפצה ושימוש מוצרים שכאמור ריכוז ה-THC בהם שולי לכל דורש ולכל מטרה וללא רישיון כפי שתאפשר גידול צמח ההמפ וייצור מוצרים ממנו ללא רישיון.

על כן, מוצע לתקן את התוספת לפקודה כך שכל תוצר של הצמח עם ריכוז THC אפסי וזני הצמח עם ריכוז אפסי כאמור, יוחרגו מהגדרת סם מסוכן, ולא רק שמן המופק מהזרעים, כפי שהמצב כיום.

מאידך, ריבווי, גידול הצמחים וייצור המוצרים עצמם מכל צמח שאינו המפ, עדין יחייב ברישיונות לפי הפקודה ולצורך כך גם מובהר שחומרי הריבווי של הצמח (לרבות זרעים, שורשים או ייחורים) ישארו בגדר ההגדרה.

סמליות